

אוהב לשלם מסים

הרב נתנאל אלישיב

אבל אני ישן טוב בלילה, ויודע שמה שנשאר לי נשאר לי בדיון. כשאני שומע שמשלמים בנימוקים הלכתיים כאלה ואחרים כדי להצדיק השתמטות ממסים, אני מתבייש. מי שעובר עברה, שלפחות לא יביא לכך צידוקים מן התורה. נשגב מבינתי איך אפשר להחמיר בדינים שונים שלא נצטוונו בהם, ולזלזל באיסור גמור. כמו כן, להרבות בצדקה זו ודאי מצווה גדולה, אבל תשלום מסים קודם לצדקה – קודם כול ממלאים חובות, רק אחר כך מוסיפים זכויות.

**אני עיוור. אני יודע שהרבה
מכספי המסים שלנו מתבזבים
בצורה לא יעילה, לפעמים
אפילו מושחתת. אבל אני גם יודע
שעד כמה שזה מרתית, זה נוגע רק
לאחוז קטן מאוד מתקציב המדינה**

אינני עיוור, בתוך עמי אנכי יושב, אני יודע שהרבה מכספי המסים שלנו מתבזבים בצורה לא יעילה, לפעמים אפילו מושחתת. אבל אני גם יודע שעד כמה שזה מרתית, זה נוגע רק לאחוז קטן מאוד מתקציב המדינה. יש גם דברים שהמדינה מתקצבת שהייתי מעדיף שלא יתקצבו, אבל אני בטוח שיש אי אלו תקציבים שאני נהנה מהם ואזרחים אחרים היו רוצים לחתוך. ובכלל, הנושאים השנויים במחלוקת בטלים בשישים, רובו ככולו של התקציב מופנה ליעדים לאומיים ראויים.

בקץ האחרון יצאו המונים לרחובות ולכיכרות כדי לדרוש צדק חברתי. את הצדק החברתי עלינו לדרוש קודם כול מעצמנו. תשלום מסים הוא צדק חברתי, והשתמטות מתשלומם היא פשע חברתי. הארץ מלאה הצעות מהצעות שונות כיצד על המדינה לתת יותר לאזרחיה, אבל בסופו של דבר העוגה התקציבית איננה גדולה מספיק לכל הצרכים, ופחות מדי אזרחים שותפים בה. אם נחסל את הכלכלה ה"שחורה" המקבילה לכלכלה הרשמית במדינת ישראל, נגלה שאפשר יהיה להוריד משמעותית את נטל המס, ועדיין יישאר די והותר לכל הצרכים החברתיים והביטחוניים.

הכותב הוא מחנך במכינה הקדם-צבאית 'בני דוד' בעלי ומנהל את הוצאת הספרים מכון בנין התורה

שנת המס החדשה החלה, וכשאר העצמאים אני עסוק באיסוף נתונים לקראת הגשת הדו"ח השנתי למס הכנסה. כאן המקום להתוודות: אני אוהב לשלם מסים. אני יודע שלא מקובל לדבר כך, אני יודע שלא מקובל אפילו לחשוב כך, אבל מה אעשה – אני אוהב לשלם מסים. לא שאני סובל מעודף ממון, וכמו לכל אחד גם לי יש אי אלו תכניות מגירה שהייתי רוצה לממש אלמלא קיומן של מגבלות פיננסיות, אבל בסופו של דבר הרי איננו חיים רק עבור עצמנו, ומלבד מה שתשלום מסים הוא מילוי חובה הלכתית ואזרחית, מסים הם גם דרך מצוינת לממש ערכים ראשוניים במעלה.

בפרקי אבות נאמר שאחד היסודות שהעולם עומד עליהם הוא גמילות חסדים – ומסים הם גמילות חסדים. אני שמח שיש לי חלק, גם אם קטן, בקצבה החדשית שמאפשרת לקשישים להתקיים. באמצעות המסים שלי אני תומך בכל בעלי המוגבלויות במדינה. באמצעות המסים שלי אני שותף לכל העובדים הסוציאליים, למערכת הבריאות ולמערכת החינוך.

עוד אמרו חכמינו שיש יבית הארץ שקולה כנגד כל המצוות שבתורה, וכשאני משלם מסים אני מיישב את ארץ ישראל. כשאני רואה עבודות לסלילת כביש ולידו שלט שחתום עליו שר התחבורה, בעיני רוחי אני רואה עליו גם – באותיות קטנות כמובן – את שמי. כשמסוק צה"לי עולה לאוויר לשעת אימון חיונית, מעט מהדלק שלו בא ממני. אני יכול לגור רק במקום אחד, אבל כשאני משלם מסים, אני נעשה אחד המייסדים של כל יישוב חדש שנוסד ברחבי הארץ ואני מסייע לשיקומן של שכונות מצוקה. אני שמח שאחרי אלפיים שנה יש לי הזכות לשלם את המסים שלי לשלטון משלנו, בארץ שלנו.

אני עושה מאמץ גדול כדי לוודא שאני מקבל חשבונת מס מסודרת, כדת וכדין, על כל רכישה, שיפוץ ושירות. אמנם מבחינה פורמלית החובה לדאוג לכך היא של נותן השירות ולא שלי, אבל גם כאן חכמינו מסייעים בידי, באמרם שלא העכבר גנב אלא החור גנב, כלומר אנשים מרשים לעצמם להעלים מס רק משום שהסביבה מקבלת זאת בסלחנות, במיוחד אם בזכות זה המחיר נמוך יותר.

כשאני משלם מסים, אני נהנה הרבה יותר מהכסף שנשאר בידי. חכמים אמרו שממונם של צדיקים חביב עליהם, וכל כך למה? "לפי שאין פושטים ידיהם בגזל". מי שמעלים מסים הוא גזלן, והכסף שיש ברשותו איננו נקי.